

หัวใจของหลักสูตร คือ Curriculum framework

นำเสนอเมื่อ : 28 พ.ย. 2552

ขั้นตอนที่ 2 ของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

นักพัฒนาหลักสูตรที่ดีต้องเป็นทั้งนักจิตวิทยาที่มีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการผู้เรียนแต่ละวัยเป็นอย่างดี เพราะนักพัฒนาหลักสูตรต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวัยของเด็กในแต่ละระดับเพื่อที่จะมากำหนด Scope (ขอบข่าย) และ Sequence (ลำดับการเรียนรู้) โดยสะท้อนว่าจะจัดทำหลักสูตรในกลุ่มวิชาที่จะสอน “อะไร” “เมื่อไร” และใช้เวลา “เท่าไร”

Scope = ความกว้างลึกของสาระที่จะสอน

Sequence = ลำดับวิชาที่จะสอน ซึ่งอาจเรียงจากเรื่องที่ย้ำไปสู่เรื่องที่ยาก หรือเรื่องใกล้ตัว ไปสู่เรื่องที่ไกลตัว

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรอาจเป็นเขตพื้นที่การศึกษา แล้วสถานศึกษาก็นำโครงสร้างนี้ไปจัดทำหลักสูตรของตนเอง แต่ในรายละเอียดของหลักสูตรแต่ละสถานศึกษายังคงสร้างรายวิชาหรือกำหนดสัดส่วนของเวลาเรียนแตกต่างกันได้ หรือสถานศึกษาอาจจะเป็นผู้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรด้วยตัวเองเลยก็ได้โดยยึดหลักเกณฑ์การจัดการศึกษาที่ส่วนกลางวางไว้อย่างคร่าว ๆ

โครงสร้างหลักสูตรในกรณีที่กำหนดจากส่วนกลางหรือเขตพื้นที่การศึกษายังไม่ใช่ “หลักสูตร” แต่เป็นเพียง

“คำแนะนำ” ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเท่านั้น การที่เราเรากำหนดว่าจะเรียนรายวิชาใดในชั้นปีใด ก็ชั่วคราว

ก็หน่วย สาระที่เรียนเกี่ยวกับอะไร แผนการสอนแต่ละรายวิชาและประเมินผลอย่างไร เหล่านี้จะไม่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดจากส่วนกลางหรือเขตพื้นที่การศึกษา เพราะ **พรบ.การศึกษาแห่งชาติต้องการให้สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดเอง** เพราะ **ไม่มีใครเขาใจชุมชนและบริบทในท้องถิ่นเท่ากับสถานศึกษาในพื้นที่** รวมถึง “หนังสือเรียน” ก็ไม่รู้ดีเท่าครูที่สอนในท้องถิ่นนั้น

อย่าให้ “หนังสือเรียน” มากำหนด Scope และ Sequence เพราะฉะนั้นคุณครูต้องออกแบบเองให้สอดคล้องกับธรรมชาติของวิชาและชุมชนรวมถึงธรรมชาติของเด็กตนเอง ซึ่งเป็นงานที่ยากลำบากสำหรับครูที่ **“ไม่ได้เรื่อง”**